

Bibliotheek  
Proefstation  
Naaldwijk

A  
06  
S  
89

Kropsla  
1976-1977

Rassenproeven 1e beoordeling

Winterteeltsla - klassieke typen

R.I.V.R.O.

R.H.M. Maaswinkel en J.H. Stolk

Rijksinstituut voor Rassenonderzoek  
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk).

BIBLIOTHEEK  
PROEFSTATION voor de GROENTEN- en  
FRUITTEELT onder GLAS te NAALDWIJK

Niet voor publicatie

intern verslag no. 17

2202205

Inhoud.

blz. 16  
Stamboek no.  
8772

blz.

Proefopzet	1
In de proef opgenomen rassen (tabel 1)	2
Waarnemingen	3
Overzicht van de plantgewichten in Naaldwijk (tabel 2)	4
Samenvatting van de gemiddelde gebruikswaarde- cijfers die op beide proefplaatsen gegeven zijn (tabel 3)	5
Kropgewichten (tabel 4)	6
Beschrijving van de rassen.	7

7  
26  
3  
89

Proefopzet.

In de winterteelt van 1976-1977 werden 14 nieuwe slarassen, van het klassieke type, op hun gebruikswaarde onderzocht. Toegevoegd aan die nieuwe rassen werden Dandie (herkomst NSDO) en Estelle (herkomst Gaillard).

Als standaardrassen waren opgenomen Plus, Ravel en Renate.

De proef stond op 2 plaatsen, nl. op het Proefstation te Naaldwijk en op de Proeftuin te Breda. Op beide proefplaatsen stond de proef in tweevoud, in Naaldwijk kwam het ras Renate vier keer voor; in Breda kwamen de rassen Plus en Ravel ieder vier keer voor.

De proefvelden waren in Naaldwijk 3,2 m<sup>2</sup> en in Breda 4,8 m<sup>2</sup> groot.

De zaai- en plant-, beoordeling- en oogstdata waren als volgt.

Proefplaats	Zaaidatum	Plantdatum	Beoordelingsdatum	Oogstdatum
Naaldwijk	15-10-1976	22-11-1976	21-2-1977	22-2-1977
Breda	8-10-1976	1-11-1976	27-1-1977	31-1-1977

Tabel 1: In de proef opgenomen rassen.

Rassen	Ras- code	Veldnummers				Wit patroon						Opmerking
		Naaldwijk		Breda		1	2	3	4	5	6	
		I	II	I	II							
	A	5	40	1	28	-	-	-	-	+	-	
	B	10	27	14	36	-	-	-	-	-	-	
	C	9	28	2	24	-	-	-	-	-	-	
	D	14	22	6	19	-	-	-	+	-	-	
	E	19	34	3	35	-	+	-	-	+	-	
	F	8	35	13	22	+	+	-	+	+	+	
	G	11	39	8	34	-	-	-	-	-	-	
	H	6	26	4	20	-	-	-	-	-	-	
	J	15	24	15	29	-	-	-	-	-	-	
	K	13	31	18	25	-	-	-	-	-	-	
	L	12	29	10	31	-	-	-	-	-	-	
	M	17	36	11	32	-	-	-	-	-	-	
	N	1	30	12	27	-	-	-	-	-	-	
Estelle	O	2	37	-	-							
Dandie	P	16	23	-	-							Uit het verkeer genomen
	Y	3	32	-	-	-	+	-	-	-	-	
Plus	S <sub>1</sub>	20	38	9	23	+	+	-	+	-	+	Standaardras
				30	33							
Ravel	S <sub>2</sub>	7	25	5	7	-	-	-	+	-	-	Standaardras
				17	21							
Renate	S <sub>3</sub>	4	21	16	26	-	-	-	+	-	-	Standaardras
				18	33							

Toelichting:

wit patroon: + = vatbaar voor het betreffende fysio  
 - = onvatbaar voor het betreffende fysio.

I, II = verschillende herhalingen

- = niet opgenomen in Breda.

Standaardrassen:

Plus (de Mos)

Ravel (Rijk Zwaan)

Renate (Enza)

### Waarnemingen.

De waarnemingen werden gedaan door vertegenwoordigers van de tuinders (N.T.S.), de deelnemende zaadbedrijven (N.T.Z.) de N.A.K.G., de gewas-specialist van het Proefstation te Naaldwijk en door de gebruikswaarde-onderzoekers.

Door bovengenoemde groep werden in het oogstbare stadium gebruikswaardecijfers gegeven. Deze werden aan de hand van visuele kenmerken zoals boven- en onderkant van de krop, rand- en aanslaggevoeligheid, uniformiteit en stand van het gewas gegeven. Door opmerkingen werden de cijfers gemotiveerd.

Op beide proefplaatsen werd het 100-kropgewicht bepaald, in Naaldwijk bovendien nog het %-afval.

Voor het uitplanten werd in Naaldwijk het plantgewicht bepaald.

De gewichten van de planten bij het uitplanten staan in tabel 2.

De resultaten van de beoordelingen staan in tabel 3. De resultaten van de kropgewichten staan in tabel 4. Een beschrijving van de rassen wordt gegeven op bladzijde 7.

Tabel 2:

Overzicht van de plantgewichten in Naaldwijk.

Ras- code	gewicht in grammen/100 stuks
A	77
B	60,5
C	70,5
D	63,2
E	103,0
F	81,5
G	86,5
H	69,0
J	100,0
K	87,5
L	98,0
M	80,5
N	48,0
O	57,5
P	105,5
Y	82,5
S <sub>1</sub>	-
S <sub>2</sub>	105
S <sub>3</sub>	-

Toelichting:

Het gewicht werd bepaald van 20 planten.

Deze 20 planten werden vlak boven de perspot afgesneden. Het gewicht is omgerekend in grammen/100 stuks. Van de rassen S<sub>1</sub> en S<sub>3</sub> waren te weinig planten om het plantgewicht vast te stellen.

abel 3: Samenvatting van de gemiddelde gebruikswaardecijfers en het percentage cijfers dat hoger of gelijk is aan het gemiddelde gebruikswaardecijfer van de standaardrassen van beide proefplaatsen.

as ode	in cijfers						in % > gem. van S <sub>2</sub> t/m S <sub>3</sub>									
	Naaldwijk		Breda		Naaldw.		Breda		Naaldwijk		Breda		Naaldw.		Breda	
	I	II	I	II	I t/m II	I t/m II	I	II	I	II	I t/m II	I t/m II	I	II	I t/m II	I t/m II
	6,4	5,6	4,3	4,1	6,0	4,2	55	9	0	0	32	0				
	5,3	6,3	5,9	6,0	5,8	6,0	0	27	20	70	14	45				
	6,7	6,1	5,7	5,1	6,4	5,4	64	27	40	20	46	30				
	5,5	6,0	5,4	4,7	5,7	5,0	9	27	10	10	18	10				
	4,2	3,8	2,6	2,8	4,0	2,7	0	0	0	0	0	0				
	6,2	5,5	5,8	6,2	5,8	6,0	45	36	10	80	41	45				
	4,3	6,5	6,5	6,8	5,4	6,6	0	55	50	100	28	75				
	5,5	5,0	5,2	4,6	5,2	4,9	0	0	10	10	0	10				
	6,1	6,4	5,6	6,0	6,2	5,8	27	55	40	80	41	60				
	5,5	6,5	5,7	5,0	6,0	5,4	36	64	10	20	50	15				
	4,7	6,2	7,2	6,0	5,5	6,6	9	27	60	70	18	65				
	6,1	6,1	6,5	6,1	6,1	6,3	27	18	40	90	23	65				
	6,0	4,5	4,3	4,6	5,2	4,4	36	0	0	20	18	10				
	4,3	5,2	-	-	4,7	-	0	9	-	-	5	-				
	4,2	4,3	-	-	4,2	-	0	0	-	-	0	-				
	4,8	5,9	-	-	5,4	-	0	27	-	-	14	-				
	5,4	5,6	5,4	5,2	5,5	5,3	19	24	22	44	22	33				
	7,0	6,9	6,8	6,1	6,9	6,4										
	5,6	6,1	5,1	4,8	5,8	5,0										
	5,1	6,2	7,4	6,9	5,6	7,2										
	6,8	6,9			6,9											
	6,1	6,5	6,4	5,9	6,3	6,2										

Opmerking:

I = verschillende herhalingen

- = niet opgenomen in Breda.

Gebruikswaardecijfer:

1 = slecht

6 = voldoende

8 = zeer goed

2 = onvoldoende

7 = goed

tabel 4:

overzicht van de kroggewichten in kg/100 stuks.

Onderwerp	Naaldwijk						Breda					
	Bruto-gewicht			% Afval			Netto-gewicht			Netto-gewicht		
	I	II	I t/m II	I	II	I t/m II	I	II	I t/m II	I	II	I t/m II
A	21,3	20,4	20,9	13,6	14,2	13,9	18,4	17,5	18,0	14,5	15,4	15,0
B	19,6	22,1	20,9	12,8	11,3	12,1	17,1	19,6	18,4	17,6	15,4	16,5
C	21,0	22,1	21,6	15,5	11,3	13,4	18,7	19,6	19,2	15,5	15,5	15,5
D	22,1	23,3	22,7	11,3	14,2	12,8	19,6	20,0	19,8	15,6	15,1	15,4
E	20,0	20,8	20,4	8,5	13,9	11,2	18,3	17,9	18,1	+	+	+
F	23,4	22,5	23,0	17,9	12,9	15,4	19,2	19,6	19,4	16,9	18,2	17,6
G	20,8	21,7	21,3	13,9	11,5	12,7	17,9	19,2	18,6	18,0	18,1	18,1
H	21,3	21,3	21,3	11,7	11,7	11,7	18,8	18,8	18,8	18,4	16,7	17,6
I	22,1	23,7	22,9	11,3	13,9	12,6	19,6	20,4	20,0	15,3	17,9	16,6
J	22,5	23,8	23,2	11,1	16,0	13,6	20,0	20,0	20,0	17,2	16,3	16,8
K	21,3	20,8	21,1	8,0	13,9	11,0	19,6	17,9	18,8	19,7	17,8	18,8
L	21,7	17,9	19,8	9,7	18,4	14,1	19,6	14,6	17,1	17,4	16,3	16,9
M	18,4	18,8	18,6	11,4	11,2	11,3	16,3	16,7	16,5	14,5	15,3	14,9
N	18,3	21,2	19,8	13,7	15,6	14,7	15,8	17,9	16,9	-	-	-
O	24,2	23,4	23,8	15,7	16,2	11,0	20,4	19,6	20,0	-	-	-
P	21,7	19,6	20,7	11,5	8,7	10,1	19,2	17,9	18,6	-	-	-
Q	21,2	21,5	21,4	12,4	13,4	12,9	18,7	18,6	18,7	16,7	16,5	16,6
R	19,2	22,9	21,1	8,9	12,7	10,8	17,5	20,0	18,8	17,2	15,4	16,3
S	23,8	22,1	23,0	10,5	11,3	10,9	21,3	19,6	20,5	15,4	16,6	16,0
T	20,8	21,3	21,1	12,0	9,9	11,0	18,3	19,2	18,8	19,2	17,6	18,4
U	18,8	22,1	20,5	6,9	11,3	9,1	17,5	19,6	18,6			
V	20,7	22,1	21,4	9,6	11,3	10,5	18,7	19,6	19,2	17,3	16,5	16,9

Opmerking:

I = verschillende herhalingen

- = niet opgenomen in Breda

+ = niet geogst wegens onverkoopbaar (wit)



Beschrijving van de rassen.

- A. Dit ras was wat donker van kleur. De krop was open en normaal van omvang. De groeisnelheid was normaal tot iets traag. Door verschillende beoordelaars werden in Naaldwijk opmerkingen gemaakt over de iets donkere kleur en de zachtheid; in Breda werden opmerkingen gemaakt over de glazigheid, het wit, de uniformiteit en de traagheid.
- B. De bladkleur van dit ras was normaal groen. De krop was open tot iets gesloten en normaal van omvang. Dit ras groeide normaal tot iets traag. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over de wat losse krop en de grove nerf; in Breda maakten de beoordelaars opmerkingen over glazigheid.
- C. De kroppen van dit ras waren normaal van omvang, rozetvormig en wat grauw van kleur. Het blad was iets gebobbeld. De groeisnelheid was normaal tot iets traag. Op beide proefplaatsen werden opmerkingen gemaakt over de slechte kleur, in Breda bovendien nog over de compactheid en de traagheid van dit ras.
- D. De kroppen van dit ras waren open en normaal van omvang. Het blad was iets gebobbeld. De groeisnelheid was normaal tot iets traag. Door de beoordelaars werden in Naaldwijk opmerkingen gemaakt over de zachtheid, het voorkomen van rand in Breda over glazigheid en de wat trage groei.
- E. Het blad van dit ras was licht groen en sterk gebobbeld. De groeisnelheid was normaal tot vrij snel. De kroppen waren iets gesloten, compact en, vrij sterk gekroppt. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over heterogeniteit en de gekroptheid; in Breda over het wit.
- F. Dit ras was licht groen van kleur en normaal van omvang. De krop was rozetvormig met 'n gesloten hart en wat zacht. De groeisnelheid was normaal. Op beide proefplaatsen werden opmerkingen gemaakt over de zachtheid van de krop en in Naaldwijk over de sterke gekroptheid.

- G. De krop van dit ras was open gevuld en royaal van omvang. Het blad was gebobbeld en normaal groen. De groeisnelheid was normaal. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over rand en de bobbeling van het blad, In Breda over glazigheid en wat geel blad.
- H. De bladkleur van dit ras was donker groen. De groeisnelheid was vrij traag. De kroppen waren matig gevuld, rozetvormig en normaal van omvang. Op beide proefplaatsen werden opmerkingen gemaakt over de traagheid en de donkere kleur. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over heterogeniteit.
- J. De bladkleur van dit ras was donker groen. De kroppen waren compact en rozetvormig. De groeisnelheid was hoog. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over de wat zachte sla en de donkergroene kleur. In Breda over glazigheid, aanslag en de donkergroene kleur.
- K. De kroppen van dit ras waren open gevuld en normaal van kleur. De groeisnelheid was normaal. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over heterogeniteit en wat graterigheid. In Breda maakten de beoordelaars opmerkingen als graterig, los, glazig en niet uniform.
- L. De kroppen van dit ras waren open tot gesloten en normaal van omvang. De bladkleur was normaal groen en de groeisnelheid normaal tot snel. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over rand en het iets los zijn van de krop. In Breda werden opmerkingen gemaakt over wat aanslag.
- M. De bladkleur van dit ras was wat donkergroen. De groeisnelheid was iets traag tot normaal. De kroppen waren open gevuld en normaal van omvang. Op beide proefplaatsen werden opmerkingen gemaakt over de wat trage groeiwijze.
- N. Dit ras was donkergroen van kleur en wat dikbladig. De kroppen waren open, rozetvormig en normaal van omvang. Dit ras groeide traag. Op beide proefplaatsen werden opmerkingen gemaakt over de wat trage groei.

- O. De kroppen van dit ras waren groot van omvang en iets gesloten. De groeisnelheid was normaal. De bladkleur was normaal groen. In Naaldwijk maakten de beoordelaars opmerkingen over de graterigheid, de flodderige kroppen en de zwakke onderkant.
- P. Dit ras was lichtgroen van kleur. De kroppen waren behoorlijk van omvang en wat gesloten. De groeisnelheid was hoog. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over heterogeniteit en het type sla.
- Y. De kroppen van dit ras waren behoorlijk van omvang en donker van kleur. De groeisnelheid was normaal. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over heterogeniteit en rand.
- S<sub>1</sub> De kroppen van dit ras waren open gevuld en normaal van omvang. De bladkleur was normaal groen. De groeisnelheid was iets traag tot normaal. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over het iets los zijn van de kroppen, in Breda over wat glazigheid.
- S<sub>2</sub> De bladkleur van dit ras was donkergroen. De kroppen waren open gevuld en normaal van omvang. De groeisnelheid was normaal tot iets traag. In Naaldwijk maakte men opmerkingen als: wat los en wat wild. In Breda waren de meest voorkomende opmerkingen: wat graterig, iets traag, wat geel blad, wat los en wat ongelijk.
- S<sub>3</sub> De kroppen van dit ras waren open gevuld en normaal van omvang. De groeisnelheid was normaal. De bladkleur was licht groen. In Naaldwijk werden opmerkingen gemaakt over rand en wat geel blad. In Breda werden opmerkingen gemaakt over wat glazigheid.

Deze cijfers mogen niet gepubliceerd worden dan met toestemming van het Hoofd Gebruikswaarde-onderzoek.